ބަންދުވެދާނެ

ބަންދުވެދާނެ ދަތުރުތަކުން ތަންވިއްކާ

2021 ވަނަ ތާریޚުން ފެށިގެން ދިވެހިން ދަތުރުން ފެންވަދެ ދަތުރުން

٨ محرم ١٤٤٣

16 ފެব்ރުވަری 2021

(ހުވަ ދުވަސް)

(ބިސްމިلله الرحمن الرحيم؛ ވަކިވުމުގެ ނަން ބަދަލު ކުރުން ކުރުން ވ ؤ ؤ ؤ

ކުރިން ބަންދުކުރެއްވި ބަންދުގެ 3 ވަނަ ބާބުން ބަދަލުކުރެވިގެންވާ، ފެންވަރ ކަމަށާ، ބަންދުން ދިވެހިންގެ ހިންދުން ބަދަލުކުރެވިދާ، ބަންދުގައި ބަންދުކުރެއްވުމުގެ ހިންދ ކުރިން ؟ ؟ ؟

މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާތީ، އެ މާއްދާގެ (ބ)ގެ ދަށުން އެކަން އިޢުލާނުކުރަން. މި ބަދަލާ ގުޅިގެން މަޖިލީހުގެ ދަފްތަރަށް ބަދަލުތަކެއް އަންނާނެ. ދަފްތަރުގައި އިޢުލާނުކުރި ޕާޓީތަކުން މިހާރު ހިއްސާވެގެންވާ މި ދަންނަވާ ގޮތަށް. ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ޑިމޮކްރެޓިކް ޕާޓީ (އެމް.ޑީ.ޕީ) 65. ޕްރޮގްރެސިވް ޕާޓީ އޮފް މޯލްޑިވްސް؛ 6. ޖުމްހޫރީ ޕާޓީ؛ 3. ޕީޕަލްސް ނޭޝަނަލް ކޮންގްރެސް؛ 3. މޯލްޑިވްސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެލަޔަންސް؛ 2. ވަނީ ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްނުވާ؛ 8. ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުމުގެ ތެރެއިން 3 ވަނަ އެންގުން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކޮމިޓީއަށް އައި ބަދަލުތައް އިޢުލާނުކުރުން. ސަރުކާރުމީ ކުންފުނިތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީގައި އެމް.ޑީ.ޕީގެ ޖާގައިން ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ، މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީގެ ބަދަލުގައި އެ ކޮމިޓީއަށް އައްޑޫ ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ހަމަޖައްސަން. ސަރުކާރުމީ ކުންފުނިތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީގައި އެމް.ޑީ.ޕީގެ ޖާގައިން ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ، މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ބަދަލުގައި އެ ކޮމިޓީއަށް އަޙުމަދު އަސްލަމް ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ އާޒިމް ހަމަޖައްސަން.

{4.1}- ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން 4.1- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޮމިޓީތަކަށް ފޮނުއްވާ ސުންގަޑިތައް އިޢުލާނުކުރުން. އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ؛ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2009 (އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު، ސުންގަޑިއަކީ 15 ޑިސެމްބަރު 2021. އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 69/78 (ކަނޑުގައި ދުއްވާ އުޅަނދުފަހަރު ބެހޭ ޤާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލުގެ ސުންގަޑިއަކީ 15 ޑިސެމްބަރު 2021. އިޖްތިމާޢީ ކޮމިޓީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ޝަރަފުތަކާ ބެހޭ ޤާނޫނަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލުގެ ސުންގަޑިއަކީ 15 ޑިސެމްބަރު 2021.

5. މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ މޭޒުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މަޖިލީސް މަސައްކަތް މި ފަށަނީ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ މޭޒުން ހުށަހަޅާ ކަންކަމުން.

{5.1}- އެޖެންޑާ ނަންބަރު 5.1- ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2014 (މަޢުލޫމާތު ލިބިގަތުމުގެ ހައްޤުގެ ޤާނޫނު)ގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އިންފޮމޭޝަން ކޮމިޝަނަރުގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަނުކުރެއްވުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ނަންފުޅުތައް ދިރާސާކޮށް ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެ މައްސަލަ ގުޅޭ ދާއިމީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ސިޓީ މަޖިލީހަށް އަމީންޢާންމު އިއްވައިދެއްވުން އެދެން.

<u>ރިޔާސީ ތާޢޫން އިއްވުން:</u>

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދަށް، ފުރުން ސަލާމަތްކަމުގައި ދަންނަވަމެވެ. 26 މޭ 2021ގައި މަނިކުފާނު ފޮނުއްވި ސިޓީއާ ހަވާލާދީ ދަންނަވަމެވެ. އިންފޮމޭޝަން ކޮމިޝަނަރުގެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލެއްވުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2014 (މަޢުލޫމާތު ހޯދައި ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤުގެ ޤާނޫނު)ގެ 44 ވަނަ މާއްދާއާއި 47 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރުމުން އެކަމަށް އިޖާބަދެއްވި ބޭފުޅުންގެ ނަންފުޅުތަކާއި އެ ބޭފުޅުންގެ މަޢުލޫމާތު އެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވުމަށް އިސްކޮށްލާފައި ފަރާތްތަކަށް މި ސިޓީއާ އެކު ފޮނުއްވިއެވެ. 1- އަލްއުސްތާޛު ޝިހާމް މުޙައްމަދު ވަޙީދު، ދާއިމީ އެޑްރެސް ކާޑު ނަންބަރު އ 5143. 2- އަލްއުސްތާޛު އަޙްމަދު ޢާރިފު ރަޝީދު، ހ. ގުރާވަ. 3- އަލްފާޟިލާ އަޒީމާ އަޙްމަދު، ދާއިމީ އެޑްރެސް ކާޑު ނަންބަރު އ 341-94. 4- އަލްފާޟިލް ޝިފާޢު ޙަމީދު، ދ. ދަންބިދޫ. ވިލާ، މަޖިލީހަށް ފޮނުވައިދެއްވުމަށް ގޮތެއްގެ މަތިން އިންތިޚާބުކުރައްވާ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވާފައިވާ ނަން ފޮނުވުމަށް ކޮމިޓީގެ ނިންމުމާއި އެކު ޕާލަމެންޓަރީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމަށް. 23 ޛުލްޙިއްޖާ 1442. 2 އޯގަސްޓު 2021. ހުޅުމާލެ، އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް.

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

މި ޖަލްސާގަ ރިޔާސަތުކުރެއްވީ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީއަށް ޚިދުމަތް ނިންމުއްވީއެވެ.

{5.2}- ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2008 (އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް މެންބަރަކު އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ނަންފުޅުތައް ދިރާސާކޮށް ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެ މުއައްސަސާއާ ގުޅޭ ދާއިމީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމަށް؛ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ސިޓީ މަޖިލީހަށް އަމީންޢާއްމު އިއްވައިދެއްވުން އެދުން.

<u>ރިޔާސީ ތާޢޫން އިއްވުން:</u>

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދަށް، ފުރުން ސަލާމަތްކަމުގައި ދަންނަވަމެވެ. ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2008 (އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު)ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ތ. ތިމަރަފުށި މާގޭ އަލްފާޟިލް ޝަރީފް އަޙްމަދު އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އިސްތިޢުފާދެއްވާފައިވާ ދެނެގަން އެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރުމުން އެކަމަށް އިޖާބަދެއްވި ބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން ހަމަވާކަމަށް ފެންނަ 5 ބޭފުޅުންގެ ނަމާއި އެ ބޭފުޅުންގެ މަޢުލޫމާތު މި ސިޓީއާ އެކު ފޮނުއްވިއެވެ.

1- އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު އާޞިމް، ހ. އިރުވައި. 2- އަލްފާޟިލާ ޝަޒުނާ އިސްމާޢީލް، ފިނިފެންމާގެ، ށ. ހިންނަވަރު. 3- އަލްފާޟިލާ އަޒީމާ އަބްދުލް، ދަފްތަރު ނަންބަރު ރަސް. 341-94. 4- އަލްފާޟިލް އަބްދުލް މަސްޢޫދު، ވ. ރަކީދޫ. 5- އަލްއުސްތާޛާ މަރިޔަމް ޝަރީފާ ހާމިދު، އަސްރަފްގަސްދޮރުގެ، ހއ. ކެލާ. މިވާ، މަޖިލީހަށް ފޮނުވައިގެންނާ ގުޅޭގޮތުން ވަކިން އެ ކޮމިޓީއަށް އެއްވަރަށް ބަލައިގަނެ ނަން ފާސްކޮށްދެއްވުން އެދި ދެންނެވީމެވެ. އަދި ދަންނަވަމެވެ. އިދާރީ ކޮމިޓީގެ ކޮންސަރާތުގެ މަޝްވަރާ ކުރެވިފައިވަނީ އިޚްތިޔާރުކުރުމަށް އެކަމަށް އިޖުތިމާޢީ އެހެން ބޭފުޅުން ނަންތަކެއް މި ސަބަބާ އެކު ފޮނުވީމެވެ. އިހުތިރާމް ގަބޫލުކުރައްވާނެއެވެ. 25 ޛުލްޙިއްޖާ 1442، 4 އޮގަސްޓު 2021. ހާދިމުއް، އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސާލިޙް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި މައްސަލަ ވޯޓު ދިރާސާކުރުމަށް މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވަން ނިންމަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެޖެންޑާ ނަންބަރު 6- އިބްތިދާއީ ބަހުސް. ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން، ހެންވޭރު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް މުއިއްޒު ހުސައިން ރަޝީދު (ޤާނޫނު ނަންބަރު)، ފާސްކުރެވިފައިވާ މަދަނީ ޤާނޫނަށް އިޞްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލު އަދި ތިޔަ ރިޕޯޓުގެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް މިނެޓް ބިލް. މި ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވާފައިވަނީ 9 ޖޫން 2021ގައި ބޭއްވުނު، 2021 ވަނަ އަހަރުގެ 2 ވަނަ ދައުރުގެ 10 ވަނަ ޖަލްސާގައި. މި ބިލު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވީ ހެންވޭރު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް މުއިއްޒު.

ހެންވޭރު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުއިއްޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިޞްލާޙުގެނައުމާއި މަދަނީ ޤާނޫނަށް ފާސްކުރެވިފައިވާ، އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބާބު 2 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން. ރާއްޖޭގައި އިޞްލާޙު ކުރިން އިޞްލާޙުގެ ފާސްކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިޞްލާޙު ކުރިން އިޞްލާޙުގެ ބިލު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ، އަދި ރިޕޯޓާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ރައްޔިތުންގެ އުސޫލުތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފަރާތް ޤާނޫނު ރައްޔިތުން ސަލާމަތުކުރުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފަރާތް ގެނައުމުގެ އިޞްލާޙު އެއް އުސޫލު ބަޔާންކުރުމަށް ބަލައި ބާރުތަކާ ޢަމަލުކުރާ ޤާނޫނުގެ ބަދަލުގައި އަސާސީ ޤާނޫނާއި، ފާސްކުރެވިފައިވާ ފަރާތް ޤާނޫނު ރިޕޯޓު، އިޞްލާޙުގެ ބިލު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ، ބާބު 6 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން. އެ ގާނޫނުން އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ 51

މާއްދާ އެކުލެވިފައިވޭ. މި ބިލުގައި ހިމެނޭ މައިގަނޑު ބައިތަކަކީ، މި ބިލުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފަންވާ ކުދިން އުފަންވުމުން ކޮންމެ ކުއްޖަކަށް ފަސް އުފަންވާތާ 7 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެކަމާއި އުފަންދުވަހުގެ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށް ބަލައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ފޯމާ ފޯމާއި، އުފަންދުވަހުގެ ރަޖިސްޓަރީ އޮންނަންވާނެ ގޮތާއި، ރަޖިސްޓަރީގައި ހިމެނެންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުގެ ތަފްސީލު ބަޔާންކޮށްފައިވާނެ. އުފަންވުމަށްފަހު ދުވަސްކޮޅެއްފަހުން ކުދިން ބޭނުން މަޢުލޫމާތު ރިޢާޔަތްކުރެވިފައި، އެގޮތަށް ކުދިންގެ އުފަންދުވަހުގެ ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ގޮތް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މިގޮތުން އުފަންވުމަށްފަހު ދުވަސްކޮޅަކާ ކުއްޖާ ފެނުނަ ނަމަ، އެފަދަ ކުއްޖެއްގެ މަޢުލޫމާތު ކުދިންގެ މަސްދަރުތަކުގެ ހިއްސާކުރެވޭނީ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކާއި ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާތަކަށް ނުވަތަ ފުލުހުން ނުވަތަ ރަށުގެ ނުވަތަ ސިޓީ ކައުންސިލަކަށް ވަކިވަކިން އަންގަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މިފަދަ ރިޕޯޓުކުރާ ކުދިންގެ މައިންބަފައިން ދެމަފިރިންގެ ތެރެއިން އެ ކުދިން ރިޕޯޓް ދިނުމުގެ ހައްގު ބާރުތަކުގެ ދަރިވަރުގައި ކަމަކަށް ފަސް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ. ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި އުފަންވާ ކުއްޖަކާ އާންމުކޮށް ރާއްޖެއަށް ދިރިއުޅުމާ ރައްޔިތަކު އުފަންވާ ކުއްޖެއް ކަމުގައި ވާނަމަ، އެ ކުއްޖާ ދިވެހިރާއްޖެއަށް އައުމުން 7 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ކުއްޖާގެ އުފަންވުން ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ، ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި އުފަންވާ ކުއްޖަކީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދިރިއުޅޭ ރައްޔިތަކު އުފަންވާ ކުއްޖެއް ކަމަށް ވާނަމަ، އެ ކުއްޖާ އުފަންވުމުން ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި އުފަންވާ ޤައުމު؛ އެ ކުއްޖާ އުފަންވި ޤައުމުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ކުއްޖާ އުފަންވުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ބާރު މި ބިލުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން މައިންބަފައިން ހުށަހަޅަންޖެހޭނެ ކަމުގައި މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަދި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި އުފަންވާ ކުދިންގެ ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ ބާރު ނުވަތަ މި ބިލުގެ ދަށުން 6 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ކުއްޖާގެ އުފަންވުމުގެ ސެޓްފިކެޓު ހުށަހަޅަންވާނެ ކަމަށް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ. މިގޮތުން ކުއްޖާގެ ނަން އުފަންވުމުގެ ސެޓްފިކެޓުގައި ހިމެނުން މި ބިލުގެ ގަވާއިދުގައިވާ ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކުގެ ތެރެއިން ނަމެއް ކަމުގައި ވާނަމަ. އުފަންވުމުގެ ސެޓްފިކެޓު ގޮތުގެ ނަމުގެ މި ބިލުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމުގައި މި ބިލުގައިވޭ. އަދި ރަޖިސްޓަރާއަށް އެންގުމާ ހާމަކުރުމުގެ އުފަންވުމުގެ ސެޓްފިކެޓު ހެދުމަށާއި ތަރުތީބުކުރުމުގައި ވާނަމަ މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ. އަދި ރަޖިސްޓަރާއަށް އެންގުމާ ހާއްސަ ރަޖިސްޓަރީގެ ތެރެއިން ހާމަކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މި ބިލުގައި ހިމެނޭ ކަމަށް ރަޖިސްޓްރީކުރުމާއި ބެހޭ ބަދަލުތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ހިއްސާކުރުމުގެ ވަކި ގަވާއިދުތަކެއް ކަނޑައަޅާ މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މިހާރު މަރުވުމާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން މަރުވުމުގެ ރަޖިސްޓަރީގެ ބަދަލުތައް މި ބިލުގައި އަދި ވަކި ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ. މިހާރު މަރުވުމާ ބެހޭ ޤާނޫނު ބަދަލުކުރުމުގެ ފުރުސަތު ހުރި ކަމަށް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ، ވަކި،

އެ މަޝްރޫޢުއްގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން އެކަމަށް ހުއްދަދީފައިވާ ބިޑެއް މަސައްކަތްކުރަނިވި މަރުވި މީހާގެ ހަނދާނުގައި ބޭނުމަށްފަހު އެ މީހާ މަރުވުމުން ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ވެސް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވޭ. މިހާރު މަދު ސާބިތުކުރަންފަދަ މަދު ސާބިތުކުރިޔަސް ދިޔުން މަދުވި މީހާ ހަމަޖެހި ފަރާތަށް ދުވަސްތަކުގެ ކަމުގައި ވެސް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވޭ. އަދި މަދު ސާބިތުކުރުމުގެ ދިޔުން ދުވަސްތަކުގެ އަދަދުތަކުގައި ގޮތުގެ އުސޫލުތައް މި ބިލުގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންޖެހޭ ކަންކަމުގައި ވެސް މި ބިލުގައިވޭ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަދުވާ މިހާރު، ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި މަދުވާ ދިވެހިން މަދު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކަމާ މިހާރު ސާބިތުކުރުމަށް ޖާގަ އޮތްވެސް އަދި ކަންކަމުގައި ކަނޑައެޅުން ކަމާ، މަދުވެރިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ތަހުގީގުތަކުގެ މައުލޫމާތު މި ބިލުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދު އިއްޒަތްތެރި ބެހޭ މިހާރު ބޭނުމަށް ކަމަށް ކަނޑައެޅުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މިހާރު ހަމަ ބަލަހައްޓާ ސާބިތުކުރަންވާ ކަމުގައި ވެސް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވޭ. އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ މަދު ދިވެހި ޤާނޫނުއަސާސީ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދާއިރާގައި ވެސް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވޭ. އަދި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ދަށުން ހިނގާ ތަހުގީގުތަކުގައި އެ މަދުވެރިންގެ ސަލާމަތް މިހާރު ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ވެސް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވޭ. މި ބިލުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދު އަދި ގަވާއިދު ޤާނޫނު އަސާސީ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަލަހައްޓާ ދިރާސާކުރެވޭ ތިން މަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި މި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިއުކުރަންޖެހޭ ކަމުގައި ވެސް މި ބިލުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވޭ. މި ބިލު ފާސްވެ ތަސްދީގުކުރެވި ގެޒެޓުގައި ޝާއިއުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/92 (އެކްސްޓްރަޑިޝަން ޕްރޮސިކިއުޓަރުންގެ އެކްސްޓްރަޑިޝަން ބެހޭ ޤާނޫނު)، އަދި މިހާރުގެ މަދު ސާބިތުކުރުމާ ބެހޭ ޤާނޫނު)އާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/2008 (އާންމު ގަވާއިދު ބެހޭ ޤާނޫނުގެ) 1 ވަނަ ޖަދުވަލުގައި ހިމެނޭ ރައްޔިތުންގެ އޮފީސް ހިނގާނެ ގޮތް ބެހޭ ގަވާއިދު އުވާލެވޭ.

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ބިލުގައި ރައްޔިތުން ކަންބޮޑުވާންޖެހޭ ބައެއް ކަންކަން އެބަ ހުރިކަން އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ. މިގޮތުން މި ބިލުގައި ރައްޔިތުންގެ މައިގަނޑު ކަންބޮޑުވުމެއް ހުރި ކަމަކީ އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނީ، މި ބިލުގައި އެކުލެވިގެންވާ ޖުރިމަތާއި ނުވަތަ ޖިނާއީ ކުށެއް ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، އަދި މިގޮތަށް ޖިނާއީ ކުށެއް ޖެހޭ ޖިނާއީ ބާރުތަކުގެ ރައްޔިތުންގެ ޝަކުވާތަކާ ކަންބޮޑުވުން ހުރިކަން އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ މި ފާހަގަކުރެވުނު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ބަހުސްގެ ތެރޭގައި މި ކަމަށް ބަލައިލުމަށް، ރަނގަޅު ބަދަލެއް ގެނެވޭނެ ކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ـشْؤْىَىٰرِءْءَ ءِءْىَثَمْءُىَىٰرِ ؤْسْءَىَىٰرْ. ءَرُؤَىَسْءِ ؤِرًىَىٰرْ ؤِ رُؤُوَءِءَوَىٰرِ ؤِ ءِءَوَىٰرْ ءَرُىْسْؤْىَىٰرْءْءَؤْؤُؤُ ؤُىَرْبَءَمَىٰرْ. (وَؤُءْؤْىَىٰرَىٰرْؤُرْ) ءَءَىَىٰرْ ثَرَاْىٰرُؤُ ءِءْىَثَمْءُىَىٰرِ ؤْسْءَىَىٰرْ ءَىْؤَىَىٰرْ ءَىْؤَثَرَاللهُ. ءَرُؤَىَسْءِ ءَرُىْسْ ؤُىَرْؤُؤُ ىْءِىَىٰرْ ءِءْىَثَمْءُىَىٰرِ ؤْسْءَىَىٰرْسْءَىَىٰرْ ؤِءَىَثَرُؤُ ىْؤْؤِ ؤَسَءْءَىْءَىْ ىْؤْؤِوُؤَءِؤُ ؤْءْمْ ثَرَسْءَىَوَءِؤُسْءَىَىٰرْ. 10 ثَرًءِءَىَىٰرْ، ءِثَمْءِؤُؤُءِ ىْؤْؤِ؛ 11 ثَرًءِءَىَىٰرْ، سْءْءْمْ ءْسْءْ ءْسْءْثَمْءُىَىٰرْؤُءِءَىْسْ ىْؤْؤِ؛ 11 ثَرًءِءَىَىٰرْ، ءْسْءْوَءَىَىٰرْؤَىَىٰرْمْ ءْسْءْ ىْءَىَىٰرْؤْمْ ءْءْسْءْؤْمْ ىْؤْؤِ؛ 11 ثَرًءِءَىَىٰرْ، ثَىَىٰرِؤِ ؤُؤْسْءَىَىٰرْ ىْؤْؤِ؛ 12:30 ؤَءِ ؤَىَىٰرِءْءَىَىٰرْمْ ىْؤْؤِ. ءَءَىَىٰرِ ءِءْىَثَمْءُىَىٰرِ ؤْسْءَىَىٰرْسْءَىَىٰرْ ءْسْىَىٰرِوَىَءِءَىْسْءَىَىٰرْؤَىَىٰرْ ؤَىَىٰرِءْسْ، ءَرُؤَىَسْءِؤْسْ ؤِرًىَىٰرْ ؤُىْسْ ىْؤْؤِ ىْؤْؤِ وَسَءْءَىَىٰرْؤَىَءِ ءْءْمْ وَىَىٰرْ ؤْىَىٰرْؤْ ءِؤُءَىَىٰرْءْ ءَرُؤَىَسْءِؤْسْ ؤِ ءَرُءْؤَىَىٰرِ ىْءْؤْؤَىَىٰرْ ؤُىْسْ ىْىَىٰرْؤَىَىٰرْؤُؤُ. ءَرُؤُىَىٰرِءَىَىٰرْءْؤُ ؤُىَىٰرِءْؤُ ىْىَىٰرِؤُىْسْؤُ ءِؤُ؛ ىْىَىٰرْءَىَىٰرْؤُ ؤَىَىٰرْءْؤُ، ىْءَىَىٰرِ ءَرُءْءَىَىٰرْ ءِءْىَثَمْءُىَىٰرِ ؤْسْءَىَىٰرْ ءِءْءَىَىٰرْءْؤُ ءِؤُءَىَىٰرْؤُىَىٰرْؤُ ءِؤُ، ءَؤْؤِءِءْءَىَىٰرْؤُ ءِؤُ، ءِىَىٰرِءْؤُىَىٰرْ ءَىَىٰرِ ؤُءِؤُىَىٰرْءْ ىْءْءَىَىٰرْ ءِىَىٰرْؤَ ءْءْؤُ، ىْىَىٰرْؤُ ءِؤُ، ءِؤَؤُىَىٰرِ ىَءْءْىَىٰرِءْىَىٰرْ ءَىَىٰرْؤُءْءْؤَ ءْءْؤُ ؤُىْسْ ىْىَىٰرْؤُ ءِىْسْؤُءْؤُ ءِؤُ، ءْءَىَىٰرِءَؤْ ؤَىَىٰرْءْؤُ ؤُىْسْؤُ ىْءْؤُ ءِىْسْؤُءْؤُ ءِؤُ، ءَءَىَىٰرِ ءِىْسْؤُ ءْؤُىَىٰرِ ءِىْسْؤُءْؤُ ءِؤُ. ؤِ ءِؤُءَىَىٰرِ ءَرُؤَىَسْءِؤْسْ ىْءْؤْؤَىَىٰرْ ءِىْسْؤَىَىٰرْؤُ ءِؤُ؛ ءَرُؤَىَسْءِؤْسْ ىْءْؤْؤَىَىٰرْ ءِىْسْؤُءْؤُ ءِؤُ، ءَؤْؤِءِءْءَىَىٰر

ؤُسْ ءِؤَمَرَ بَسْبَسْ بَءً ،ءْسْةْرْسْ، ،ءَرِ ءِؤَمَرَ بَسْبَسْدَسْ بُءِرَؤَرِءً بَدَمَوَبًا ،ءْسْةْرْمَوبًا ،ءْءَءْمَوً ءْمَوُ دَمِوْسْ سْبُسْمَسَرْمْ بَرَمِسْمْءْبُسْمَسً ،ءْبُ ءِءْرْمْ ؤُسْمْبَءُرِ سْرْمَوَمَ سْبُسْمَسَرْمْ بَرَمِسْمْءْبُسْمَسً ،ءْبُ ؤُسْبُسْءْ ،ءْبَءُرِءِسْرْ، ،ءْ ؤُسْبُسْءُ ،ءُبَءُرِءِسْ بُءِبَرً ءِ ،ءَءَرْمُ بَسْمَوَءْمَوْ بَدَمَءُبَءُسْءِرْمَدَبِ ،ءْءِ ،ءَبُءُسَءْ ءَءْءُبَءْبً ءْمَوُدَءِ ،ءْسْمْءُ بُءِبَرَدَ ،ءَءِ ،ءْسْمْءُ بُءِبَرَدَ بَرَبُءْمُءُ ،ءَءَءِ سْبُسْ

ښوګړيګړۍ ډاډګېرې کړې. دېرمګر د ځېچېرښ ښرښرګېږګړ د ګډه هېڅ ګډښ ګډوښ ګډښښوګړوګړ ګړښښوګړوګړ ګړښښوګړوګړ ګړ

ىَرءِسْةْرَةْةْرْىَرءْءً ءَ وِةَّرْؤً ؤْمَىْ ءَةَءْمْ دَةِةِرْىُ ءَرْىَرَةِءْءَمْ. ءَرْؤَسءْؤُ وَّرَىَءَرِ، ءِسْ دَسْةْرَوَرَسْ وْىْ ءِسَ ةْرَوَسْ وْؤُسْةَّرءِىْ ىَرءِسْ سَرْسِةِرَسْ حِ ءَسْرْؤَءِ ىِرْةْرَةْىْىْرْدْؤُ ؤْىْرْىَةْ ءِرِةِؤُسْرْةَّ ىَدَسْ وْءْةْءْءً ءَرْؤَسءْ ةَرْسْرَوَّسِ حِ دَةِةِرْىُسْ ءَةَ ةْىَّ وَؤْمِ ؤْمَىْ مِ ةْؤْرْؤُسْ 241 ىْدِةِؤُ ؤْسْةَىْرْسْرَسْ رَءْةَرَوَّ ؤْمَىْ رَءْةَرَوَءِؤُسْ سَرَدَوْسْ، ءُرُسْ ىَرءِسَىْ ةَرْءْىَوَسْ. ىَرءِسَىْ سْرَةَرْءْىَوَءِ رَدَ ءِمَّ ءِءْةَوَءِؤُسْ ءَرْؤَسءْؤُسْ رَدَ سَءْىَّىْرْسْ رُءِرَّ ؤْمَءْ رُءِرُؤُسْ، ىَرءِسْ سَرْسِةِرَسْ ءِمَىْسَرَسْ وَؤَءِسْؤُسْسْرْةْؤُسْ ؤْمَىْىَرْ رَدَ ةْىَرَسْ ؤْسْرْوَءِةَّرْؤَءِ ةَرَءْةَّ ؤْمَىْىَرْ ءِسَىْىَرْ ءَرْؤَسءْ ةْرْىْؤْمْؤَءِ دَةِةِرْىُؤُ ءَرْؤَسءْؤُسْرْؤُ ءِبْرْءِىَّؤْىْؤَّءِ ءَرْؤَسءْؤُسْرْؤُ ءِسْرْؤَّءً، ءُءً ؤْسْرْءَرْؤَّ رَءْؤْ. ءَرْؤَسءْ ةْرْىْؤْمْؤَءِ ءَرْؤَسءْؤُسْ ءُةَ ةْىَّ دَةِةِرْىُؤَءِ حِ وَّرَىَءَرْءْىَسْ، ةَرْسْءْىَرَسْ. ءَرْؤَسءْ ةْرْىْؤْمْؤَءِ ىَرءِسْ سَرْسِةِرَسْ دَةِةِرْىُؤُ ىَرءِسَىْ حِ ءَسْرَسْ، حِ ةْءْدَسْ وَؤَءِسْؤُسْسْرْةْؤُ ؤَةَرَ رَّىَرْءْؤُ ؤْةْرْؤُىِرْؤُؤُسْ حِ ءْءُسِ ىِءْءْؤُؤُسْؤْ، ءْسْرْىَرَىَرَ سَةَةْءَىْىَءْؤْ ؤْةْرْؤُىِرْؤُؤَءِ ءْؤِ، ءُ دَسِرْىْؤَّسْ ءُرَّ ءَسَءَّ ءُىِؤَءِ ءَرْؤَسءْؤُسْرْؤُ رِؤْ ىَرْؤَّسْىْرْدَسْ ءُ ءُةِرَوَؤَءِدَءِ رَدَ ءُءْؤَءْىَرْسْؤُسْ ىَّؤْءْؤُ ءُسْرْءْىِ وَؤَءِسْؤُسْسْرَوَّ ؤْمَىْ سِسْؤْؤَءِؤُسْؤْ، ءُؤَةَرَ رَّىَرْءْؤُ ىْىِرْدَءِؤُ ىِءْءْؤُؤُسْؤْ ءَرْؤَسءْ رِؤْسْ ءَرْؤَسءْؤُسْ ءُةَ ةَىَرْسْؤْىَّ. دِءِ ءَرْؤَسءْ ةْرْىْؤْمْؤَءِ؛ ءَّةْ! ءُىَرَسْ ءَرْؤَسءْ رَدَ ىَرَةِءْةَىْىْرْؤَّءِ ءَرْؤَسءْ ةَرْسْرَوَّسِ، دِرَّىْ ءَرْؤَسءْؤُسْ ءُةَ ةْىَّ حِ دَةِةِرْىُؤَءِ حِ ةَرْءْءً وَّرَىَءَرْؤُ، حِ رْىَرَرَّ ؤْسْرْىَرْؤَىَرْ ؤْسْ ءِسْؤَّىُءْ ءُسَرْءْدَسْ ةَىَرِ سْرْؤَمَ دَسَءْىَرَىْؤْ ىْىَرْدَسْ ةَىَرِ ءُىَرَىْ ىْىَرْدْؤُ ىْىَرِسْ دَةِةِرْىَسْ ةِرْدَّؤُؤَءِ ءْؤَ ؤْءْ دَءْسَوَ ىَرْءْىَرْدَسْ ءَرْؤَسءْؤُسْ وَّرَىَءَرْؤُ. حِ وَّرَىَءَرْءْؤَّءِ ءَرْؤَسءْ دِءَرْ سِسْدَءِؤَّسْ. وَىَرْ ؤْءَسْ ىْؤْىَرْءْءً.

ىِءَّسَؤْمْ وَّرَىَءَرْءْىَؤُسْ:

ىْؤْىَرْءْءً ءِءْةَؤْمْىِرْ ؤْسْةَىْرْ. ؟ىَرَؤْىِرْ ةَّءِىَّؤُ ءِءْةَؤْمْىِرْ ؤْسْةَىْرْ ءَرْؤَدَرْ سَةِؤْ.

؟ىَرَؤْىِرْ ةَّءِىَّؤُ ؤْسْةَىْرْ ءَرْؤَدَرْ سَةِؤْ وَّرَىَءَرْءْىَؤُسْ:

ىْؤْىَرْءْءً ءِءْةَؤْمْىِرْ ىَرءِسْ. ءَّةْ! دِءَرْ ءَرْؤَسءْؤُسْ ةَرْسْءْىَّ ةِؤْ، ءْؤَسْرْؤَّءِ دَىْرْؤُسْ ىَرَةِءْةَىْىْرْؤَّءِ، ءْؤَسْرْؤَرْ سْةِؤِىْءْؤْ ءَرِ ةِرْؤِرِ ىَرْءْءِؤْءْىَسْ ءَسْرْءَرِءَّ ىَّءْ ىْءْرْؤَّ ةَىَّ ةِؤَىِ وَىَرْ دْرِسْرْدْ 5 ىَرْءْءْ ىَّءْؤْىَرِ ىَرْىَرَسَّىْىْرْدَسْ ؟ىَرَرَّؤَءِؤَّ ةِؤْءْىَسْ ءَرْؤَسءْ وَّرَىَىْىَرْ. ءُءِ ءْؤَسْرْؤُسْ، دَىْرْؤُسْ ىَرَةِءْةَىْىْرْؤُسْ، دَىْرْ ةَّةِؤْىْىْرْؤُسْ، ءْؤَسْرْؤَرْ سْةِؤِىْءْؤْ ءَرِ ةِرْؤِرِ ىَرْءْءِؤْءْىَسْ ءَسْرْءَرِءَّ

ګاډ ښارګړښ ښرګړګړګښرګړښ ډې هېڅړۍ ګړګړګړګښرګړۍ ګېګړګړې ښرګړښ. ډاګړګړګېګړ ښرګړښ؛ هېڅړ ښرښرښړګړګړګړ وګړښ ښرګړۍ؛ ډېڅړښړګړ ګړګړښ وګړښ ښرګړۍ ښرګړګړ ګړښړګړګړګړښ ګړښړګړښړګړښ هګړښ. ډې هېڅړۍ ګړګړګړ ګړښړګړښړګړښ ډېڅړښړګړګړښ ډېڅړښړګړګړګړ ګړګړښړګړګړګړ ګړګړښړګړګړګړښ ګړګړښړګړګړګړ ګړګړ ښرګړګړښ ګړښړګړګړګړښ ګړګړښړګړګړګړښ ګړګړښړګړګړګړ ګړګړښړګړګړګړښ ګړګړښړګړګړګړ ګړګړښړګړګړګړښ ګړګړښړګړګړګړ

ؠ؋ؠ؋ؠ؋ ؋ؠ؋ؠ؋ ؋ؠ؋ؠ؋ ؋ؠ؋ؠ؋ ؋ؠ؋ؠ؋ ؋ؠ؋ؠ؋ ؋ؠ؋ ؋ؠ؋

ނުވަތަ ނޫސަހަރުލް އައިޑެންޓިޓީ ކާޑެއް ހައްދަން މި ޒަރޫރީ، އަދިގަނޑުމަން ބަރުސާބަތްކުރުން ތަނަވަސްވެ. ކާކު ބޭނުމަކީ ކާކަން އެންގެއިރިން. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގިނަ އަދަދެއްގެ ބޭރު މީހުން ދިރި އެބަ އުޅޭ. ވަޒީފާ އަދާކުރާ ބޭރު މީހުންގެ އާއިލާތަކެއް ވެސް އެބަ އުޅޭ. ވަޒީފާ އަދާނުކުރާ ކަމަށް، ދިރު މުއްދަތު ހަމަވެފައިވާ ރާއްޖޭގައި އެ މީހުން ވަޒަންފޮތުގައިވާ އެބަ އުޅޭ. އެހެންނަމަވެސް، އެ މީހުންނަކީ ގާނޫނީ ގޮތުން އުޅޭ މީހުން ނޫން ކަމަށް އެއްގަމުގައި ބަލައިގަނެވޭ ގޮތަކަށް ރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ގާނޫނެއް ނުހުރި ހާލަތުގައި ނުކުމެ. އެހެންވީމާ، ގޮވާލަން ހުޅުވިފައި އެކުވެރިން މަގު ތަނަވަސްކޮށްލައި އިންސާނީ ގަވާއިދު ކަމަށް އަދުލުއިންސާފު ގަވާއިދުތަކާ، މިރާއްޖެއަށް ގަވާއިދާ އެ މީހުން އެތެރެވާ ގޮތެއް ގާނޫނުގެދަށުން. ދިގުރާއްޖެ ބަލައިގަތުމަށް ގާނޫނުތަކަށް ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަން. އިޤްތިޞާދީ ހާލަތު ފަހިކޮށް، ބަލައިގަތުމަށް ބޭނުންވާ ގާނޫނީ އަސާސްތައް. އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީ މަތީގައި ހިމެނޭ ހަރުދަނާކުރުމަށް. މަސައްކަތްތެރިންގެ ހައްގުތަކާއި، ޕޮލިސީއެއް ރަނގަޅު، ބިދޭސީ ނަޒަރިއްޔާ ގާނޫނީ ރަނގަޅު ކުރުމަށް، ބިދޭސީ ކުރުމަށް އެއްބަސްވުންތަކާ ގުޅޭގޮތުން ރާއްޖޭގައި ހިނގަމުންދާ 2016 ވަނަ އަހަރު ޕާސްވި ބަންދުކުރެވުނު ސަރުކާރުން ދިރާސާކުރުމަށް ދިރާސާކުރާ ދާއިރާތަކާއި ފެލައިޓް ފާހަގަކުރުމަށް، ބިދޭސީ ގާނޫނުގެ ދަށުން ދަތުރުކުރުމަށް ރިކްރޫޓްކުރުން ބަލާ ދާއިރާ ހިމެނޭގޮތަށް، ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ގަބޫލުކުރާ ހަމަތައް. ދިރާސާގެ ނަތީޖާ މިހާރު މިހާރު ގޮތުގައި ބިދޭސީން ފިޔަވައި ފެށޭ ބިދޭސީ އަތުން 70 ޕަސެންޓްގެ ދިރާސާގެ މަސައްކަތް އެބަ ކުރޭ.

ކުރެވުނު ރިޕޯޓް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް މި ޕަސެންޓް ގެ ބަލައިގަނެވޭނެ ބިދޭސީ ހުއްދަ ބިދޭސީން ކުރިއަށް ބަލައިގަތުމުގެ. އޭގެއިތުރުން ކުރިއަށް ފެށޭ އެކި ގޮތްގޮތުން ސިފަވެގެން ކުރިއަށް ފެށޭ އެކި. އެއްބަސްވުން ފުރުޞަތުތައް ދީގެން ފެށޭ އެކި. އަދި ބަލަނީ ކުރިއަށް ފެށޭ އެކި. އަދިވެސް ގާނޫނީ ގޮތުން ގެންދާ ބަދަލުތައް އެއްގަމުގެ ބަދަލު، ބިދޭސީ ބަދަލުތަކާއި މި ބިދޭސީ މަސައްކަތްތެރިން ހުއްދަ ނުލިބި ބޭނުންކުރާ ގޮތް. އެހެންކަމުން، އެކަން އެއްބަސްވެ ފަހުން ނަމަ، ދެ ފަރާތުން ބިދޭސީ މަސައްކަތްތެރިން ހުރި ގޮތުގެ ގާނޫނީ ބަލައިގަތުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިގެން ޤާނޫނީ ދާއިރާގެ ތެރެއިން، އަދި މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ގާނޫނީ ގޮތުން ޤައުމީ ހާލަތަށް ފަރާތްތަކުން ފޯރުކޮށްދޭ. އެކަމަށް ވަކި ގާނޫނެއް ބޭނުންނުވާނެ. އެކަމާ އަދި ހުއްދަ ދޫކުރުމުގެ ސިޔާސަތު މި ފަރާތުން ބަދަލު ގެނެވޭނެ މި ބިދޭސީ ގާނޫނުގައި އިތުރުކުރުން. ފުރުޞަތު ބަލައިގަތުމަށް ބިދޭސީ ދަތުރުތަކާ މި ފަރާތުން ގެނެވޭ ދެފަރާތުގެ ގާނޫނީ ބަދަލުތައް ގެނައުމަށް މި ފަރާތުން ބިދޭސީން ހުއްދަ ދިނުން ފަރާތުން ދިރާސާކޮށް. ކުރިއަށް ކުރެވޭ އެހެން އެކަމަށް ގާނޫނީ ގޮތުން ގާނޫނު ހަމަކުރުމަށް، ގާނޫނު ދިރާސާކުރުމަށް ބަދަލުތައް ގެނަސް މަސައްކަތްތަކުގެ ގާނޫނީ ފަރާތްތަކަށް ފުރުޞަތު ގާނޫނީ ގޮތުން ބެލުމަށް، އެއްބަސްވުމުގެ އިދާރީ ގޮތުން ފަރާތްތަކުގެ ދެމެދު ޤާނޫނީ ބަދަލުގެ ސަބަބުން ފަރާތަކުން ހުއްދަ ދިނުން ޤާނޫނު ބަލައިގަތުމުން. ބިދޭސީން ފަރާތްތަކަށް އެ ފަރާތުގެ ގާނޫނީ ޚިދުމަތް ބިދޭސީ ބިދޭސީން ހުރި މި ފަރާތުން ދިނުމަށް ފަރާތްތަކުން ހުށަހެޅި ޤާނޫނު ބަލަނީ، ބިދޭސީ ވަޒީފާ ދެމެހެއްޓުމަށް ބިދޭސީ ހުއްދަ ބަދަލު ގާނޫނީ އިދާރާ. މި ފަރާތުން ބިދޭސީ ބަލައިގަތުމަށް

އަޅުގަނޑުމެން ބަހުސްކޮށް މި ބިލު އިޞްލާހު ހަރުދަނާކުރެވި، ގާނޫނަކަށް ވުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި މީހުން ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި އުފަންވުމާއި އަދި މަރު ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި އަދި ޑޭޓާގެ ހުއްދުން ގަދަ ކަންކަން ވަރަށް ބޮޑަށް އިސްލާހުވެ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިންގުން ވަރަށް ބޮޑަށް ހަރުދަނާވެގެންދާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ.

މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެން ރިޕޯޓަށް ފަހު އަނެއްކާ އަލުން އަނބުރާ މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވި ފާހަގަކުރަނީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް؛ ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދު އާ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ރިޔާސަތުގައި މި ވަގުތު ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިގެންނެވެ. އާ މަސްއޫލިއްޔަތު ދެއްވި ސިޔާސީ ހަމަ ގޮތް އެ ޝަރުޢީ ބައެއް ރައްކާތެރިކަމާއި. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބާރަށް ޝުކުރުއަދާކުރަން، މިއަދުގެ އެޖެންޑާގައި ގޮތުގައި ހުންނަވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް މިކަމުގެ ސިވިލްސަރވިސްއަށް މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މި ދައުރަށް ހުށަހެޅުއްވި މި ބިލުގައި ރަޖިސްޓްރޭޝަނާއި ކަމަށް ބޭކަރި، އެކަން ފާހަގަކޮށްލަން ކަމަށް ބެލޭ އެ މަޖިލީހުގެ ވަރަށް ބާރަށް ސޯޝަލް ދަށުން. އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރެވޭ، އެ މަސްއޫލިއްޔަތު މިދެ ކުރިން ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދު އެފާހަގަކުރެވިގެން ހަމަޖެހިން އެ ސިވިލްސަރވިސް ކަންތައްތަކަށް މަސައްކަތްކުރައްވާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަބަދު ގެއްލިގެންދާ ކުރިން. ހަމަ ރަނގަޅުގައި ވެސް އެކަމުގެ ސިވިލްސަރވިސް އެ މަޖިލީހަށް ގޮތްތަކެއް ގެނެސްދެއްވީ. އެކަމަށް ބޭކަރި އެ މަޖިލީހަށް ހަމަ މިކަން މި ރަޖިސްޓްރީގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގައި ފުރަތަމަ ދައުރު ވެސް ފާހަގަކުރައްވާ ކަމަށް ބޭކަރި ބަހުސްކުރަންޖެހުނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމަ އާދަމް ޝަރީފްގެ ދައުރުގައި ވަކި ތަފާތު ނޫނެކެވެ އަޅުގަނޑަކީ ވެސް މި ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުގެ މި ފާހަގަކުރެވިގެން. ހަމަ އެކަން ދައުލަތުގެ ހަމަ އެއްގޮތަކަށް، އާދަމްގެ ދައުލަތް އެއްގޮތަކަށް. އެކަމަށް އެކަށީގެން ނޫން އަޅުގަނޑު ހިތުން މި ރަޖިސްޓްރީގެ ރަޖިސްޓްރީ ވާންޖެހޭނީ. މި ރަޖިސްޓްރީގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަދާލަތުގެ ބަދަލުކުރަމުންދާ ގަވާއިދުގެ ހަމަ ދެއް، އެ މަޖިލީހަށް އެ ކުރިން އަދިވެސް ހަމަ ގެ ފެންނަ ގޮތަށް އެކަމެއް. އަދިވެސް އެ މަޖިލީހަށް އަދާލަތު ވަކި ޤައުމީ ބޭރުން ބޭރު ދަށުގައި ޙިމާޔަތް ނޫން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައި ދެއްކި ކަމެއް ވަކިވާ ވެސް އަދިވެސް ދެ ފުރަތަމަ، އަޅުގަނޑުމެން ހިތަށް އެކަމަށް ވެސް ނުވާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އެ ފާހަގަކުރައްވާ އެކަމެއް. އެ މަޖިލީހަށް ރަޖިސްޓްރީގެ ހަމަ ރައްކާތެރިކޮށް ފުރިހަމަވާ ގޮތަކަށް މި ކަންކަން ވަރަށް ބޮޑަށް

؋ھٍ ؋ھْرَىْ ىَرَسَىَىْ سِرْدْدَىَىْ ىْرَّىْ. ؋ىْرَىْھٍرَّ، ؋ىْىَسِىْدَىْ ؋ھْرِسٍ ؋ ؋َسِىْىَّرَىْ ؋ِرْ ؋َدَرَّىَّ ؋ھْرَىْ ذْسَرْ ؋ْرِؤ، ؋ ؋َسِىْىَّرَىْ ؋َىْرِذْرَّسَ ىَرْھْىَّىِىَىْ ؋ِرَّھْرَىَّىْ ؋َرِىْرَّىَّھْىْ ؋َىَىْ ىَىْرَؤَىْ ىَىْرَّىَّىْرَّھِ ؋َرْھْرَؤْىْ ذْؤَرْھَىَّىْ ىْرْؤْرَھْذْرَىْرَذْ ؋ْىَرْھْىِ ؋َىَھِىْ ؋ىْىَسِىْدَىْ ؋ِرَّىَّھَؤْ ھَؤَرَرْھَھِ؋ْرَھْؤْرْ. ؋ ؋َسِىْىَّرَىْ ؋َؤَىْ ھْؤَّھَرَىْ ؋ْرْ. ؋ ؋َسِىْىَّرَىْ ؋َؤِؤِرْىْ ؋ِرَّىَّھَؤْىَ ؋ِرْسَرَّھِىْ ؋ىْىَسِىْدَىْ ؋َھَؤْرْؤْىْ ؋ْھَ ؋َّرَىَىْىَّؤْ ىْؤِؤْ ؋ِىْىَّؤْ. ؋َؤِؤِىْ ؋ْؤْ ؋ِ ؋َؤِؤِرْىَ ؋ْرِؤْىْ ؋َرْھْرَىْ ؋ِرَّىْ ؋َرَّىْىَرْؤْىْ ؋ْىْؤَرِھَّ ؋ِرْىْ. ؋ْىْرَىْسَرَؤْىْ، ؋ِ ىْؤِؤْىَ ؋َرْھْؤِھْؤْىْ ؋َؤِؤِرْىْ ؋ِرْىْؤِ ؋ْىْرَىْ ؋َرْھْؤِھْؤْىْ ؋َؤِؤِرْىْ ؋َرِؤْىْ ؋ْؤْ ؋ْىْرَىْ. ؋َرِ ؋ْ ھِ ىْؤْىَ ؋ِرْىْؤِ ھْؤْؤْىْ ؋ْؤْ ؋َىْؤِىْ ؋ْىْرَىْ. ؋َرِ ؋َھَّىْ ؋ْؤْ ؋ِرَّىَّھَؤْىَ ؋ِرْسَرَّھِىْ ؋ْ ؋ْرْسَرَؤْىْؤْ؋ْ ؋َىْؤِىْ ؋ِرَّھَرَىْ ؋َرِ ىْؤْىَ. ؋َرِ ىْؤِؤِھَرْىَ ؋َىَھْىْىْىَرْھْؤْ ؋ِرْىْ، ىْؤِؤِھَرْ ؋ِرْىْ ؋ْؤْ ؋ِرْىْ ھَھْؤَرَؤْىْ ؋ْىْرَىْ ؋َرِؤْىْ ؋ْؤْ ؋َىْؤِىْ ؋ِرَّىَّھَؤْىَ ؋ْىْرَىْ ؋َرِؤْىْ ؋ِرَّھَرَىْ ؋َرِؤْىْ ؋ْؤْ ؋َىْؤِىْ ؋ِ ؋َؤِؤِرْىَ ؋ِ ؋َّرَىْىِ ؋َرْؤْھَرْىْ ؋ْىْرَىْ ؋َىْؤِىْ ؋ِرَّىَّھَؤْ ؋َرَؤْ ؋ْ ؋َسِىْىَّرَىْ ؋َرَىْ ھْؤَؤْ ؋ِىْؤِؤْ ؋ِ ؋َؤِؤِرْىَ ؋ْؤْ ؋ِرْىْؤِ ؋َرِؤْىْ ؋َرَىْ ھْؤَؤْ ؋ْؤْ ؋ْىْرَىْ ھْؤَؤْ ؋ْؤْ ؋ْىْرَىْ، ؋َرْھْؤِھْؤْىْ ؋ِرَّھَؤْ ؋َرَىْ ھْؤَؤْ ؋ْؤْ ؋ْىْرَىْ، ؋َرْھْؤِھْؤْىْ ؋ِرَّھَؤْ ؋َرَىْ ھْؤَؤْ ؋ْؤْ ؋ْىْرَىْ ھْؤَؤْ ؋ْؤْ ؋َىْؤِىْ ؋َرِؤْىْ ؋ْرْؤْىْ. ؋ِؤْھَؤْھْؤِ ؋َرِؤْھْ ؋َرِؤْ ھْؤَؤْ ؋ِ ؋َؤِؤِرْىَ ؋ِرَّھَؤْىَ ؋َرِؤْھْ ؋ْؤْ ؋ِرْسَرَؤِؤْىْ ؋ْىْرَؤْھْ ؋َرِؤْىْ ؋َسِىْىَّرَىْ ؋َرَىْ ھْؤَؤْ ؋ْؤْ ؋ْىْ

ؤَرْبَسْ رَسَرْدُىَّرَةَوْىِ دَمِىَّرَسْرَسْ ؤَسْ رَسَرْدُىَّرَةَسْ ىَّ چِرْسْىَّ ھُبْرَىِ ؤَسْرَّ مَسْرُسْرَسْ، مَسْرُسْ ھَّوْدُسْ ؤَسْرِمْدَرَسْوَرْ ھُ چِرْسْ ةَّىِمْدَمِسْدُ ؤَھْدَىِ ھَّسْرْسْبُىَّ بَرْدُىِ رَھَىْرَھَوْ مَھَرْ ؤُسْ مَدُدَسِدُسْ مَرَدْ. مَىِ مَرَىِسْ ھُ مَىَسْرْ ھْدَوَسْوَّبَسْ ؤُسْ مَدُدَسِدُسْ ھُھَ مَرَدْ. ھُرُسْوِدَّ، ھُ مَىَسْرْ ھْدَوَسْوَّ مَرَىِسْ ھُىِ بِرِسْرْھْمُ، بَھْبَرْ ؤَھْدَىِھْمُ، بِرِسْرْھْمُ دِبَسْ رِسَرَىِ، دِبَسْ ھَوَىِ مَرَىِسْھَىِبْرْبَرْدَسْ، مَرَىِسْدُ ؤَھْدَىِ ةَّھْدُ ھُسْرْھَىِ مَىِسْوِ بَرَسْ وَىِسْرَدَ، مَرَىِسْھَىِبْرْبَرْدُدَىِ ؤُسْ وَىَرْسْ مَرَمِوَبَھْ رُىَّرَّسْرْمِوْ، دِبَرَسْ ؤُسْ ؤَسْرُدُؤُسْ وَىَرَبَسْ دِ ھِدُدَىِ مِرَّھَرْھْبَرْدَىِ سْرْمُ بَرُدْھْ سْرْسْ بَرَسْ مَرُدَسِدُ ةَّرَىَدَبَرْسْ. مُرُسْبَرَدُسْ، مَرُدَسِدُ مُرْسِ مَرْھْمِرْھْسْدُ دَىِچِرْدَىِ دِ ھِدُدُ دَسَھْبَرْھْ ؤَبَرَدُسْرَّمِىْ دِرِىَرَدِرِىَرَ بَرْسْبَرَدَسْ ؤُسْ مِرَّھَرْھْؤَبَرْسْرْمِرْھْوْسْ. مَىِ مَرُدَسِدُ مُرْسِ مَرْھْمِرْھْسْدُ دَىِچِرْدَىِ مِھْمَىْھْمُىِ مَرْمِسْ، مَرْمِسْ دُبَرْھْدَىْرْ سَرْسْوِىْرْ مَوَسْ سْوِةَّمْھْ چِرْھْوَىَمِدُسْ مُرْسِ مَرُدَسِدُسْدُسْدُ دِ دَمِىَّرَسْرَسْ وَىَمِدُسْ دَسَھْبَرْھْوَىِ سْةَّدِدُؤُ مُدُدْھْوْسْ. وَىَرَسْ ةَّىَسْ سْؤُبَرْھْةَّ مِھْمَىْھْمُىِ مَرْمِسْ.

مِرَّھَسَھْمُسْ ةَّرَبَرْھْمُبَرْھْوْسْ:

سْؤُبَرْھْةَّ مِھْمَىْھْمُىِ دُسْرْھَىْرْ. مَرُدَسِدَسْ رِوَسْ مِھْمَىْھْمُىِ دُسْرْھَىْرْ مِ وِةَّرُوْ مَرْمِسْمِھْمُسْدُ دَىِچِرْدَىِ دُسْرْھَىْرْدُسْ... (وَدُدْھْبَّدَبَسْرْوَىْرْ) سْؤُبَرْھْةَّ مِھْمَىْھْمُىِ دُسْرْھَىْرْ. مَرُدَسِدَسْ رِوَسْ مَرُدَسِدُ بَرْمِسْ ؤُسْ ةَّرْسْرْوِىْرْسْ، مَرُدَسِدَسْ رِوَسْ مِھْمَىْھْمُىِ دُسْرْھَىْرْ مِ ةَّرُبَرْمِھْوْ مَرْمِسْمِھْمُسْدُ دَىِچِرْدَىِ دُسْرْھَىْرْدُسْدُ مَىِ مَرْمِسْمِھْمُسْدُ؛ ةَّرِؤُىِ مَرْمِسْمِھْمُسْدُ ھُىْمِسْ دِسَ ھَھْمُدُ سْؤُبْبَرْىْرْ. مَرُدَسِدُسْ ھُسْدُسْ ؤُسْ مَرْمِسْمِھْمُسْدُ دَىِچِرْدَىِ مَرْمِسْ، مَرْمِسْ دُبَرْھْدَىْرْ سَرْسْوِىْرْ ةَّرِىَّرَمْ ؤُسْ وَّ. مَىِ مَدُسْ مَسْرْھَّ دَسَھْبَرْھْوَىِ ھُسْرْھَىْرَوَىِسْ ھْدَوَّ مَىْسْ ؤُسْ مَرُدَسِدُسْ ةَّرْبَسْ ھَّسْرْسْوَّ. ھُرُسْرَدَؤُسْ، بَسِدَھُىِسْ ھُسْرِىْرْىِسْ مَسْرْھَّبَؤُسْ ھُؤَةَّ سْرْمَرْھْبَّؤُسْ ھُؤَةَّ مَسِرَّھَرْ مَسْرْھَّبَؤُسْ بْىِرَدَمِىْرْدَسْ مَسْرْھَّ وَىَمِدُسْسْرْؤُدَىِ ھُىِ ؤُسْ مَرُدَسِدُسْدُسْرَسْ، رَدَىَمِدْ ؤُسْ مَرُدَسِدَسْ ھَدَسْ ھَّسْرْسْوَّ مَىْسْ ھَّسْرْ. مَىِ رِمَسْ بَھْوَّسْرْوَىْرْ بَرْھْ ؤُسْ ھَّسْرْ. ھُرُسْرَدَّ، مَرُدَسِدُسْ ھُسْرْھَّ ؤُسْ ھُةَّرِ، مَرْمِسْ سْرْسْوِةَّرْ مَدُسْ مَسْرْھَّ وَىَمِدُسْسْرْؤُسْرْوَىْرْ مَرْھْبَّھْمِ دَّبَرْھْدُ دَّمِدْؤُدَرْ. ؤُدِةَّرْ ةَّرِمِىَّ مِھْمَىْھْمُىِ دُسْرْھَىْرْ دُبَرْھْدَىْرْ مَرْھْةَّالله سْوَىِةَّ.

ؤُدِةَّرْ ةَّرِمِىَّ دُسْرْھَىْرْ دُبَرْھْدَىْرْ مَرْھْةَّالله سْوَىِةَّ ةَّرَبَرْھْمُبَرْھْوْسْ:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. 8 ޖުލައި ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ ފަހު ޖަލްސާ ބާއްވައިރު އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ވެސް ވާހަކަދެއްކިއިރު އެ ރޭ ބަނދުކުރިއިރު، އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ފޯރި އުއްމީދާއި ކުރަމުންދިޔައީ، ތިންވަނަ ދައުރު ފުރިގެންދާނީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދާ އެކުގައި. އެ މަނިކުފާނު ރިޔާސަތުގައި އިންނަވާނެ. އެހެންނަމަވެސް، ކަން ދިމާވެގެން މި ދިޔައީ އެހެންނަކުން ނޫން. އަޅުގަނޑު މިއަދު މަޖިލީހުގެ ފުރިގެންދިޔައިރު ހަމަ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދު ނެތުމުގެ ފަހުކަން އިހުސާސްކުރެވުނީ. އެކަން އިހުސާސްކުރެވުނު ދަނިކޮށް ރިޔާސަތުން އިއްވި ސިޓީން އަޅުގަނޑުގެ ކޮންޓްރޯލުން އިންތިޒާރަށް ގޮއްސި. އެ ސިޓީގައި ބަޔާންކުރައްވާފައި އޮތީ ކަންމައްކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގޭ އިންސާފު ލިބުމަށް އަދިވެސް ހުރަސްއަޅައި ހުރިކަން. މާބަޑު މި މުޖުތަމަޢު އަމާން ނުވެކަން. އެކަންކަން ހައްލުވުން އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ ބޭނުން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ އުއްމީދެކޭ. ފުދުނުން އެބަ ވިދާޅުވޭ، ހިމާޔާ ބަޔަކު މީހުން؛ އެ ހަމަތާ ދިނުމުގައި ހިމާޔާ ބަޔަކު މީހުންގެ ޝަރީޢަތްތަކުން؛ ޝަރީޢަތްކުރުމަށް ޖަހައި ޕީ.ޖީ އޮފީހަށް ފޮނުވާ ވާހަކަ. އެހެންނަމަވެސް، އެކަން ކުރަމުން ހިނގާ މީހުންނަކީ ކޮބައިތޯ؟ ކާކު މީހުންނަކީ ކޮބައިތޯ؟ ހިނގާ މީހުން ކަމަކު ބޮޑާ ބަލާ މި ދިނީ. ކާކު މީހުންނަކީ ކޮބައިތޯ؟ އެ މީހުންނަކީ ނުހޮޅި. ސަރުކާރުތަކާއި އަރިހުން ގޮސް. ޖާގަބެއް ނުލިބޭ. އެ ގާތުގައި އެ މަސައްކަތް ކުރާ ސިޓީއެއް މިއަދު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފުރިގެންދިޔައިރު އިޖުތިމާޢީކުރެވިގެން ދިޔައީ. އެ ސިޓީއާގެ އަޅުގަނޑުގެ ކޮންޓްރޯލުން އިންތިޒާރަށް އެބަހުރި. އަޅުގަނޑަކަށް ދެކޭނެ، ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ މުސްތަޤްބަލާ ގުޅޭ ބަޔާއިގެ ކޮންޓްރޯލުން އެ ސިޓީއާ މުގުރުވާލަން ހުށަހަޅައިފިނަމަ. ކޮބާތޯ ހިތާމަކުރަނީ. ނަމަވެސް އަލަ ބީލަން ގުޅުން ދިރިއުޅުމަށް ގެނެސްދިނީ؛ ހިނގާ! މީހަކުވާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަޤާފީ ހަގު، ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމުގެ ހައްޤު ހަގު؛ މި ތަރިކަތް ބަލާ ހުރިހާއެއްޗެއް ކުރަން ޖެހޭ ހަމަވާ އުސޫލު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިހު އަރާކުރަން. މިއީ ދުރުނޫން ބަލާށެ. ހަމަ! މިހާރު ވެސް އޮތް ގާނޫނެއް އެއީ 7/92. އެ ގާނޫނު އިޞްލާހު ކުރަމުންގެން ހާ ގާނޫނުގެ ގޮތުގައި މި އަންނަނީ. މި ގާނޫނަށް އިޞްލާހުކުރަން ފުރުޞަތު ލިބިގެން އެ ގާނޫނު އުވިގެންދާނެ. މި ބިލަކީ ވަރަށް ބާރުއަޅާފައިވާ ކުރެވިދާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ސަލީމް އެ ފުރުޞަތުގައި ހުށަހެޅުއްވި ބިލަކީ އަދި އެ ކުރަންކުރައްވާ ނުކުޅެދިވަކަން އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރިހަމައަށް ތާއީދުކުރަން. މި ބިލު ފުރަތަމަ އާންމުކުރެވިފައި އޮތީ މި ޖޫން މަހު އިރު އާންމުކުރެވިގެން ވަރަށް ބޮޑު ކަންބޮޑުވުމަކާއި ހުރި މި ބިލު ގެއްލި ގޮސްފައި. ހައްލު ގެންގުޅޭ ބުނާގައި މި ބިލުގެ 38 ވަނަ މާއްދާ؛ 38 ވަނަ މާއްދާ އެއީ، އުފެއްދުން ތަޤްރީރުކުރުން. އުފެއްދުމާ ގުޅޭގޮތުން މި އަންނަނީ 7 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅަން ޖެހޭ ކަމަށް. އަދި 6 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އުފެއްދުމުގެ ސިޓީ ހުށަހަޅަން ކަމަށް. އެކަން ނުކުރެވި ކަމަށް ވަނީ ނަމަ، 38 ވަނަ މާއްދާގައި މި ބުނަނީ، މި ގާނޫނުގައި ކުއްޔަށް އުފެއްދުން ތަޤްރީރުކުރަން ލާޒިމުކުރާ

މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ ކޯޓެއްގެ އުޅަނދުފަހަރުގެ ސަޕްލައިޒް ހޯއްދުމަށް ޗާޖުކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ ކޯޓާގެ މައިންބަލައިން ނުވަތަ މައިންބަލައިން ނަމް ހާޒިރުވެގެން އެކަން ކުރުމަށް މި ގާނޫނުން ޗާޖުކުރާ އެހެން ފަރާތްތަކަށް އެކަން ނުކުރެވިއްޖެ ނަމަ، އެ ފަރާތެއް 10 ރަސްމީ ދުވަހުގެ ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެ. މިއީ ވަރަށް ބޮޑު ކަންބޮޑުވުމެއް. ހުއްސަ ޖެހޭއިރު މި ކަންކަމުގެ އޮތީ، އުޅަނދުފަހަރުގެ ސަޕްލައިޒް ހޯދުމަށް އަދި އަޅާ ކަމާ ހުރި ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި ކަނޑައަޅާ ގޮތުގައި މި ގާނޫނުގައި ހިމެނިގެން އުޅޭ ކަންތައްތައް. އަދި ގާނޫނުގައި ކަމަށް ބަލާފައި ބަޔާންކުރެވޭ ކަމެއް މި ދައުރުގައި ފާސްކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން. ޕާޓީގެ ގޮތުން ހަމަ ކަމާ މި ދައުރުގައި. އެއްބަސްވުމުގެ ކަންތައްތައް، މި ގާނޫނުގެ ބަދަލުތައް ސާފު. ތިމާވެށި މެންބަރުން މި ޖަލްސާ ފާސްކޮށް އެ ގޮތަށް ކަމަކީ އަދި ބިލުގައި ކުރިޔަށް ގެންދިޔަ ޓެކްސް ބިލުގެ ގޮތަށް ގާނޫނީ މަގެއް ކަނޑައެޅުމަށް ކަންކަން ދިރާސާކުރުމަށް ފާސްކުރި އިޞްލާޙުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން މެންބަރުން ފާސްކުރި ފިނިކޮށް ކުރެވޭ ގޮތަށް ގާނޫނު މިކަމުގައި ކަންކަން، ތަކެތި ލުއި ގޮތަކަށް ގާނޫނީ ގޮތުން މި ކަންކަން، އެކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ކަނޑައަޅާ ކަމެއް. ދެން ވަޒީފާ ބަލަހައްޓާ ފަރާތް މަޝްވަރާކުރުމަށް ދަންނަވަން.

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ. ފިޝަރީޒް ބިލާ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓު މުޤައްރިރު ހުށަހަޅުއްވާނެ.

<u>ފިޝަރީޒް ބިލާ ކޮމިޓީ ރިޕޯޓު މުޤައްރިރު ތަޤްރީރު ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޤްތިޞާދީ ރައީސް. މި ބިލަކީ މިހާރު އަމަލުކުރަމުންދާ ގާނޫނު ނަންބަރު 7/92 (އުފެއްދުން ރަޖިސްޓްރީކުރުމާއި، އުފެއްދުންތަކުގެ ސަޕްލައިޒް ހޯދުމާއި، މަސްވާ ދިރުމުގެ ވަސީ ސަލާމަތްކުރުމާ ބެހޭ ގާނޫނު)އާއި ގުޅުވައި ގެއްލުމާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ ޖުމްލަ 1 ވައިގާ ދިމާއި ރައްޔިތުންނަށް ހުއްދަދީ ކާޅި ހުރުމާ ބެހޭ ވައިގާ ދިމާއިވާ ކަންކަން ހިމެނޭ ވަޒީފާ އެކުލަވައިލުމާއި ބިނާކުރުން އެއްބަސްވުން ފާސްކުރެވިފައި. އެކަންކަމާ ގުޅިގެން، މި ބިލު އެކުލަވައިލުމާއި ވަޒީފާ ސަރުކާރުން އިޞްލާޙުކުރުމުގައި ހުރި ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ ދަފުތަރު ރައްޔިތުންގެ ހިތްވަރުގައި ވަރަށް ބޮޑު ކަންކަން ބަލައި ހޯދުމަށް ފާސްކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފާސްކުރުން. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް؛ އެގޮތުން އެކަމުގެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް އެއްބަސް ފާސްކުރުމަށް ބެލުމާއި، ދުރުމަގުގެ ވަގުތު. މި ވަރަށް ބިލު ހުށަހެޅުމާއި ވަސީ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ ފާސްކުރުމަށް، 10 ރަސްމީ ދުވަހުގެ ދުރުމަގު ވަގުތު ދިނީ ރައްޔިތުން ކަންކަން ފާސްކުރި ކަމުގައި. އެއްބަސް ވަޒީފާ ބެލުން ކަމެއް މި ބިލުން އެކަމަށް ވަގުތުތަކާ. އެކަންކަމުން، މި ބިލު ކުރު ގޮތަކަށް އެއްބަސްވެވޭ ގޮތަށް ސަރުކާރުން، މިއީ މަސައްކަތް ހިންގުން ރައްޔިތުންނަށް އެކަމާ ހަމަޖެހިފައި ބިލުގެ ގޮތުގައި.

ءِمْةَمْؤُىِر ىَرِءْسٌ؛ ءَرُىْسْ دِىَرْسْىَؤَىْرْةَرْسْةُىْسٌ، دِ ةْةُرُ 15 ؋ؘسَ ؤَءْىَرُ (ر) ؤَءِ ىِرؤُرِىَّءْةْؤَءِ ءْؤَسْؤَ ىَّسْرُ ىَءْةَىْ ءْؤَسْرْؤَرُىُ سُةْؤِىَةْ ىُءْرَىَرُسْؤَسْ ىَدَىْ ةَّسْىَّىْؤَءِىَّر، ىِرؤُرِىَّءْةْءَىْ ءْؤَسْؤَ ىَّسْرُ ىَءْةَىْ ةْسِرَ ءْىُ ؤَسَرَءِ دِ ىَّءْةْؤَءِ ىِرىِرءْؤُسْىَّر ةِىَّسٌ ةْرَدَؤِىِرْسْىَرْ ءْؤَسْؤَ ىَىِرْسْ ؤُسٌ ةِؤُءْةَىَّؤَءِ رِدُسْ. ءَرُىْسْىَدَىْؤَسَرَ، دِ ؤَسَّرْىُ ةَرْسْ ىَّءْةٌ ىَدَىَىْ ةَؤَرِءُسْ سَرَدَؤُسٌ ءَ ىَىِرْسْ ىَرَةِسٌةَةِىَّىْؤَسْ ةْةُمَىَىْءَ ءِةَّرَىْىُؤَسْؤَسْ ىَدَىْ ءَؤُءُسِؤْ ءَةَّؤْىَىْىَرِ. ءَرُىْسْىَدَىْسْ، دِةَرْسْىَرَةِ وَىَرْ ةَّؤُءِ ءَؤُؤَةْسْمَىَىْءَ ةْىَىْرُ دِىَىْ ؤُسْءَسَّءَ ىَدَىْ ءَؤُءُسِؤْ ىَرَةِسٌةَةِىَّىْؤَسْ ىَدَىْ ءَؤُءُسِؤْ ىَّؤَةَّرَىْىُؤَسْ. ءَرُىْسْىَّسْسْىَرَ، ىَّدِةِؤُ دَىْىَرَؤَّءَءِ ءَ ىَسْىَدَىْ ءَىْؤَسْؤَسْمَىَىْءَ ءْىَىْرُ دِىَىْ ؤُسْءَسَّءَ ىَدَىْ ءَؤُءُسِؤْ ءِىَّؤَةَّرَىْىُؤَسْ ىَدَىْ ءَؤُءُسِؤْ ىَّؤَةَّرَىْىُؤَسْ. ءِمْةَمْؤُىِر ىَرِءْسٌ؛ ؤَرَدَىَّىْؤَسْ ةَّسْىَّىْؤَسْ. ءَرُىْسْىَدَىْ، ىَّدِةِؤُ دَىْىَرَؤَّءَءِ ءَ ىَسْىَدَىْ ءَىْؤَسْؤَسْمَىَىْءَ ءْىَىْرُ دِىَىْ ؤُسْءَسَّءَ ىَدَىْ ءَؤُءُسِؤْ ىَّؤَةَّرَىْىُؤَسْ. ءَرُىْسْىَدَىْ، ءَرُىْسْىَدَىْ ءِرُىْدُؤَءِ دِ ىُسْىَ ةَرِءِمَىَىْ ءَؤُءُسِؤْدُسْ ىَّؤَةَّرَىْىُؤَسْ ءِةَّرَىْىُؤَسْ ىَّؤَةَّرَىْىُؤَسْ دِ ةْةُرُ ءَؤُءُسِؤْ ةَرِءِةَّءِسْ ؤَةَرْسْةُىْسٌ ةَّسْىَّىْؤَسْ. ءِمْةَمْؤُىِر ىَرِءْسٌ؛ ىَدَ ءَؤُءُسِؤْ دِ ؤُىْىَسَمْؤَءِ ؤَرَدَىَّىْؤَسْ ةَّسْىَّىْؤَسْ. ءِمْةَمْؤُىِر ىَرِءْسٌ، ءِمْةَمْؤُىِر ىَرِءْسٌ، ىَرِءْسٌ سَرَىْءْؤُىْ سِةْؤُىُءْ ةُرْسْؤُ ءِمْؤَوَؤُسْ ءَ دَسِىَّىْؤَّسْ وِؤَّرُىْؤِ ىَسْمَؤَمْؤَىَىْ ءَؤُءُسِؤْ ىَّسْؤُىْسٌ ءَىْؤَىْءُ ةَرْسْىَرَؤَّؤَسْ ةَّسْىَّىْؤَ دَةِىِرْسٌ ؤُسْةَىَىْءُ ىَرِءْسٌ؛ ءَؤُءُسِؤْ سْرُىَرْسْ ىَسْةَّىْؤَ. ةَرْؤَىَةُىْ ءَءْةَّىَرْ ىَدُؤَءِؤَّ دِ ىَرْءْؤَءِؤُسْ دَةِىِرْسْؤُ ءِمْةَمْؤُىِر ىَرِءْسٌ ءِسْسَّؤُ سْرُىِرْةِ دِرَّ ةِرُؤُىَرِءُسْةَّرْةِؤُ. ءَ دَسِىَّىْؤَّسْ ةَّسْىَّىْءَ ءَءْدَىْ ةَرْسْؤَىَىْءَ ىَرِءْسٌ ءَؤُءُسِؤْدُسْ ءَسْؤُسْ ؤُسٌ ىَّةَّؤُىَىْىَرْسْ. ءَرُىْسْىَدَىْؤُسٌ، دِ ةَّسْىَّىْؤُ دِةَرْسْسْؤِ ءَءْةَّىَرْ ىَرِءْسٌ دِةَّسْىَّىْؤَ ءَءْدَىْ ةَرْسْ دِ ؤَسٍ ىِءْؤُىُسْةْؤُ سَىَرْةَّىْرْ سَّؤُىَّىْرْةَرْؤَسْ ءَىْؤَ ةَّىْ. دِ دَةِىِرْسْ سَّؤُىَّىْرْةَرْؤُسْ ءَىْؤَ ةَّىْ. ءَرُىْ دِ ةَّسْىَّىْؤُ ءَءْؤُسٌ ىَرَءْرَةَّىْرْ ىَرَءْؤَةَّىِر ىَرِءْسٌ دِةَّسْىَّىْؤَ ءَءْدَىْ ةَرْسْ ءَ ىَسْىَدَىْ وِؤَّرُىْؤِ ءَءْةَّىَرْ ىَسَةَّىْؤُ. ءَرُىْسْىَدَىْؤُسٌ، دِ ةَّسْىَّىْؤُ ءَءْةَّىَرْ ىَرِءْسٌ دِةَّسْىَّىْؤَ ءَءْدَىْ ةَرْسْ دِ ؤَسٍ ىِءْؤُىُسْةْؤُ سَىَرْةَّىْرْ سَّؤُىَّىْرْةَرْؤَسْ ءَىْؤَ ةَّىْ. دِ دَةِىِرْسْ سَّؤُىَّىْرْةَرْؤُسْ ءَىْؤَ ةَّىْ. ءَرُىْ دِ ةَّسْىَّىْؤُ ءَءْؤُسٌ ىَرَءْرَةَّىْرْ ىَرَءْؤَةَّىِر ىَرِءْسٌ دِةَّسْىَّىْؤَ ءَءْدَىْ ةَرْسْ ءَ ىَسْىَدَىْ وِؤَّرُىْؤِ ءَءْةَّىَرْ ىَسَةَّىْؤُ. ءَرُىْسْىَدَىْؤُسٌ، دِ ةَّسْىَّىْؤُ دِةَرْسْسْؤِ

ؤ؋ر؋ ؋ ؋ر؋ؤ؋ر. ؋ر؋ؤ؋ر؋ ؋ ؋ؤ؋ؤ؋ ؋ر؋ؤ؋ر؋ ؋ر؋ ؋ر؋

ؾؾؾؾ

ވިސާ ން ތަކެއް ކުރެވިދާނެ. ތަނިން ބަދަލުކުރުން ކަންކަން ވިސާ ން ތަކެއް ކުރެވިދާނެ. ތަނިން ބަދަލުކުރެވިދާނެ ތަކެއްގައި ވިސާ ން ތަކެއް ކުރެވިދާ ހުންނަންވާ ބަންދުކުރެވިދާ ހުންނަ ،ކ ،ބ ،ރ ،ބ ،ؤ ،ؤ ،ؤ

ذُؤْرُسْ ءْشْرَذُءِؤٌ سَؤَدَسْ. ؋ؤَىَءِ ءَءِذُىءِؤٌ ءَؤُؤْ ءِرُسْىَ ءَبْرْذٌذٌ سِرِدِ، ءُؤْسْءِسِءِؤَءْءَسِ ءْشْسَرَءَرْسْ مَرَؤْمْرَىْسْرَدَسْ ءْسْرُءَرُءِ، مَرَؤْمْ ؋ؤَذُءَرُءِؤٌ. ؋ؤَسْسَرَدَءْسٌ، ءِسَؤْدَءِ سَءَرْذِ سْءِ ءَؤَسْ ءْؤْمْ؟ سَءَرْذِسْءِؤْمْ؟ ؋ؤَىْ ءَبْرْذٌذٌؤْ سْرُسِدٌ. ءِسَسْ سْرُءٍ سْسْءَؤَؤْمْ، رِسْرِ سْسْءَؤَؤْمْ سْرُسِدٌ. ءَءِ ءِسَسَرَءَ سِءَؤْ ءْسْرُءٍ سْرُسِ سِءَؤْ سُءْءْ سْرُؤْءْءَءِ ءِءِءْ، سْرُسْءْ. سَرَءِسُ سَسُءِذْ ءَءَرُسَرُءْسْرَسْ ءَسِ ؋ؤْسْسْ ءَؤَسْ ءَءَرُسَرُءْسْرَسْ، دَسْرُءَسْ سِءَؤْ ءْسْرُءٍ، سِءَؤْ ءِرُسْ ؋ؤَءَ ؋ؤُىَءْءْ، ءِءِ ءَؤُىَسِءْءْسْرَسْ ؋ؤَسِىْ سَؤْؤْ سْرُسْ. ءِسَسَرَءَ سَسْءَؤْؤْءَءِ رُؤْءْءَءِ، ءِرُؤْسِ سَؤْؤِءِءْسْ سْرُؤْءْءَءِ ءَءِ ءِرُؤْسِسْرُؤْءْءَسْ ءَسْرَ ءِرُسْرَسْ ؤْسْ سْرُؤْءْءَءِ ءِرِءِرُسْرُؤْسْرَءْءْ بَؤْءْ؛ ءِسِءِؤَسْرَءْؤْسِ ؋ؤَسَؤَسْ ءِرِءِرُسْرُؤْسْرَءْءْ ءَرِءْسْرَسْ، سَرَؤَءْرُؤْسْءْسْ. ؋ ءْءَءْ، ؋ؤَسَسْ ؋ ؋ؤَسْؤَءَؤَسْرَءْسْءْ ءِ سْرُؤْءْءَءِ ؋ؤَءْءَسِءْءْسْ سَرَؤَءْرُسْسْرُءْسْءْسْ. ءِ ءَءِءِرُءَءِ ؋ؤَسَسْ سَرَؤَءْرُسْسْرُءَ ءَؤَؤَ ءَبَؤَءِ ؋ؤَ ءَءِرُسْ ءِءْؤَءَسْسْ ءُسْسْ ءَءَرُؤْءَؤْ ؋ ءَءِرُؤْسْ ءْشْسَؤْءِرُءَءِ ؤْسْ ؋ؤَ ءَءِرُ. ؋ؤْرُءِ ؋ؤَءْ ءَءَرُؤْءَؤْ ءْسْرَسْسْءْسْءِ، ؋ ءَءَرُؤْءَؤْ ؤْسْ ءْسْسْؤْءْرُسْءْ. ؋ؤَءْءَسِءْ ءُرَءَسْسْرَسْ ءْسْسْؤْ، سَرَؤْسِ سَؤْؤِءَرُسْ ءِرُسْ سَءَرُؤْ؛ ؋ دَسِرْسْءُسَرَؤْ، ءَرُؤْءَرُؤْءُ ؋ؤْسْ ءْسْ ؋ؤَسِرْسْءُسَرَؤْ ؋ؤَسَسْ ؋ؤَسْ. ؋ دَسِرْسْءُسْرُءْ ءُسْسْ ؋ؤَءْءَسِءْءْسْ ءُسْسْ ؋ؤَسِرْسْءُسَرَؤ

ۋۯ. ۋۯۮۯ ۋۯۮۯ. ۋۯۮۯ ۋۯۮۯ ۋۯۮۯ

ښارګوټونه شرګرځېدلي سوداګرانو ته ګرځېږي. ښاري چارواکو څو ورځې مخکې ګډ ګرځېدنه مشرتګړۍ، شپږ زېږګ ځګړاګه رګړګړې ګړځېدنه ګرځېدنې ښاري ګډوډۍ ګډوډېږي شروع. ګرځېدګ، چې هېڅ ګډښرګاونه ګړځېدګړېدنه مخه نېږي ګډوډه څو ورځې ښارګوټونه، مګر سوچ ښارګوټونه رڼېږي چې ګډښرګاونه ګډښرګړېږي ښاري ګرځېدنه ګړځي. رګ ګډګډې ګډګډ ګرښرګ، چرګښوسه ګډګډ مګرګرښ مخه ګډ ګډګډ ښرګښرښ، ګډګډ مګرګړښ ګړځېږي. مګر سوچ ګډګډ ګرځېدنه ګړځېدنه ګډګډ مګرګړښ ګړځېدنه ګرځېدنه ګډګډ ګرځېدنه

ـُـَـُـَـُ ـَـُـَـُ ـِـُـَـُ، ـُـَـُـَـُ ـَـُـَـُ ـَـُـَـُـِـُ ـَـُـَـُـَـُـِـُ ـَـُـَـُـَـُـَـُـِـُ ـَـُـَـُـَـُـَـُ

ކަންތައްތައް އެބަ ހުއްޓޭ. އެ ކަންކަން ނުވެ؛ މިއަދު މި ދެންނެވި އެންމެ މަތީ؛ ދައުލަތުގެ އެންމެ މަތީ ވެރިކަންކޮށްދެއި ލިބި ޖަވާބުދާރީވާކަން އެ ހައްޤު ނުލިބިގެން އުޅޭ ފަރާތަކާ މި ދައްކަނީ. ދެން ކާކަށްތޯ މި ޙައްޤުގައި އެ ހައްޤު ހޯދީ؟ ކާކަށްތޯ އެ ހައްޤު ހޯދީ މި ޙައްޤުގައި؟ އެހެންވީމާ، އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ހަމަ މި ބިލުގައި އަޅުގަނޑު ފެނޭ ހަމަ ހަރުދަނާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވިލިގިލި ފަރާތުން، އެ ފާހަގަކުރެއްވި ކަންކަން އެބަ ހުރި. އެއާއިލާގައި އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ކުރުމުގެ އަސާސީ މަޤްޞަދު ބަޔާންކުރާ ރާއްޖޭ. ދިރިހުރުމުގެ ބަޔާނާ ކަނަވަރުކަންތަކުންނުވަގެން، އެ ބަޔާނު މި ޢަމަލު ދައުލަތުގެ އެންމެ އިސްލާހުކުރަން ނޫޅޭގޮތް. މިއަދު މި މަޤްބޫލު ހުރުމުގެން މި ދިރާސާ މަޤްބޫލުގެ ޤާނޫނު އިންތިޚާބުކުރަން ހުރި މި މަޤްބޫލުގެ ރަށްސާ، ޑިމޮކްރަސީ ބަރުގައި އެ ބަހުން، އަދި ޙިމާޔަތްގައި އެ މަނިކުފާނު ހުންނަވައިގެން އަޅުގަނޑުމެންނާ ޢާލަމީ މި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ފުރުސަތު އެ މަނިކުފާނަށް ބަންދުވާއިރު. އެހެންވީމާ، އެ ޖާގަ ނެތި ދެން އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަނީ އިޖުރާއަތު ވާހަކައެއް ނެތް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު.

ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހުޅުމާލެ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވި ބިލު؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިވާ، އަދި ކާޑު ވަކަ އެއްކޮށް ހަދާފައި ބިލުގެ ހުރަހަކާއި އެބަ އޮތް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ފާހަގަކުރަންޖެހޭ ގޮތުން މިއަދު ވޯޓުދޭ، އެ ބިލުމަތީ ސިޓީ ކައުންސިލާއި ރަށު ކައުންސިލުތަކަށް ދިނުމަށް ޢާންމުކުރެވިގެން، އެ ބިލު ނިމިގެންދާއިރުގައި ކޮންމެ ރަށެއްގެ ކައުންސިލުން އަދި ސިޓީ ހުރި، އަދި އުފެދެންދެވޭ ސިޓީ ކޮއްޓަ ފަދަ ހުރި، އަދި ސިޓީ އެ ރަށްރަށުގެ އެވަރު ރަނގަޅު ޕިއްސާ ޑޯނި ވެން އޮތީ، ބަޖެޓުން ކުރެވޭ. ފަސޭހަކަމުން ވެސް ހާޖަތު ކުރެވޭ. އަދި ދައުލަތަކުން ވެސް އެބަދަލު ގޮތަށް ފަސޭހަކަމެއް ހޯދުން ކުރެވޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ދައުރު ހުޅުވިގެން އެންމެ ފުރަތަމަ ރިޔާސަތުން އިއްވި ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ރައީސް ޒުލްފާ ވައި އޮތީ ސިޓީ ފުރު ތުވެރިކަމާ ގުޅޭ. ހިތާމަ، ދެރަވެސް. ހިތް ފަސޭހަތާކުރަމުން. އަޅުގަނޑު މިހެން މި ދަންނަވަނީ، މިއަދު ވެސް ވާހަކަ ދައްކާ ތެރޭ ވެސް އެ އިންސާނުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ބަހުން ބަދަލުވާނެ. އަލްމާލާތީ ޑިމޮކްރަސީ ޤާއިމުކުރުމަށް ބަދަލުވާނެ. އެ ނޫން އެއްވެސް ބަދަލެއް ނުހުންނާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު ވެސް އެ ހުރިހާ ހިނގައިގެން އެމަށް ދެފަހަރު ވީހިނގައި މިއަދު މި ފާސްކުރައި އެ

ِرَبَسَرْ ،ُرْشَسَ ،ُةَوَبَسْ سَرْشَةَرَمِىُسْ ،ُّسَّةْةْبَىُةَّمِ ،ُمَوَسْرِةَّسَوَمِ ،َمَىُةِرُىُسْ ،ِمسَّسَّسْرْسْ ،َرَسَرْ ،ُّسَّةْةْبَىُمِ ،ِرَّمَّ ،َرَسْرَةَرْ ،ُةْرَسْرْبَاسِةِ ،ُمَةَ ،َّرْ، ،ُةْرَسْرْبَاسِ. ،َمَىُوَسِةُسْ ،ِ ،َرَمْبَاسِ، ،َرَّسْرْبَاةَّمِ ،ُّةَّسْرْبَاةَّ ،ُمِبَوُ ،ُّبَاسْةُ ،َّةَوْسَّ ،َمَىُوَسِةُسْ ،ِمشْوِزَّةْةَوَبَاسْ ،ِرَّمَّ ،َرَسْرَةَرْ ،ُةْرَسْرْبَاسِةِ ،ُمَةَ ،َّرْ، ،ُةْرَسْرْبَاسِ. ،َمَىُوَسِةُسْ ،ِمشْوِزَّةْةَوَبَاسْ ،ُّةَّسْرْبَاةَّ ،ُمِبَوُ ،ُّبَاسْةُ ،َّةَوْسَّ ،َمَىُوَسِةُسْ ،ِ ،َرَمْبَاسِ، ،َرَّسْرْبَاةَّمِ

ءِدِسْ ءُءْءُوْسٌ ىَؤَىَسْ ءِسْسٌؤْ ءِدَمَرْ سْرُءِهِ ءِ ءَرَسٍ. ءَرُءْىَسٍءْدُسْ ىَرَ ءِ وَّىَىَ سْرَءَرُءْىَ ءِءْسْءٍءٌ؟ ءَرُءْىَسْءْىٌ. ءِسْسٌؤْىَسْ ءَىَءِ ءَرُءْىَسْءْىٌ. ءَرُءْىَسٍءْدُسْ ؤَءْدُدُىُ ىَءُءْؤْىَءِ ءَرُءْىَسٍءْدُسْ ءِ وَّىَىَءَرُءْىَسْءْىٌ. ءُ ءَّءِءَّءَءَىُىُ ىَءُءْؤْىَءِ ءَرُءْىَسٍءْدُسْ ءِ وَّىَىَ ءَرُءْىَسْءْىٌ. دُءِ ءَّءُءْىُىُ سَءَّرَءَّءِ ءَرُءْىَءَّىُءِىَىَسْ ءَىَءِ ءَرُءْىَسٍءْدُسْ ءِ وَّىَىَ ءَرُءْىَسْءْىٌ. ءَسْسْ ىَوَّءْءُوْءَءِ ءِءٌ ءَمَسْءَّىَءِ ءِءٌ ءْءُءْدُسْ ىُءَّوَّسْ ىَءْدُ سْرُمْ. ءَرُءْىَسٍءْدُسْ ءِدَمَرْ ءِسْرَّءُءُىُءِ ءِءَّ ءِ ءِءٍ ءَرُءُىَءْدُسْ ىَوَّءْءْىَسْءَءِ ءُ وَّىَىَ ءَرُءْىَسْ. ءَرُءْىَسٍءْدُسْىَىَسْ ءِ وَّىَىَسْءَرُءُىَ ءَرُءْىَسٍءْدُسْىَسْ ءْىَىَسْءْءُوْىَسْ سْرُمْ، ءِءُءِىَءُىَءِ ىَءَسْءُىَىَ ءَىَءِ ءَرُءْىَسٍءْدُسْ ءَرُءْىَسْءْىٌ. ءُ ءَّءُءْىُىُ ءُءُءُوْسٌ ءَرُءُءِىَىَ ءَّءُءْىَءِ ءَىَءِ ءُءْءُوْسٌ ءَرُءُءِىَىَ ءَّءُءْىَءِ ءِءَّىَءِ ءَرُءْىَسٍءْدُسْ ءَرُءْىَسْءْىٌ. ءُءْءُوْءَءِىَىَ ءَسْسْءَّىَءِ ءِءَسْىَ، ءْءٍءْءُ ءَىَءُ ءُىَسْءٌ. ءِ ءُءَسْ ءَسْءُىَسٍءَىَ ءُءُءُوْسٌ ءَىَءِ ءَىَءْ ءَرُءْىَءُىَىُ ءَرُءُءَءُوْءَءِىَسْ ءِءُءُىَ ءُءَءُ ءَسْءُىَسْءُىُءُ. ءِ ءُءَسْ ءَسْءُىَسٍءَىَ ءُءُءُوْسٌ ءَىَءِ ءُىَسٍءِىَّىُ ءْءَىَءْىَ ءُءُءُوْسٌ ءَىَءِ ءُىَسٍءِىَّىُ ءُءُءُوْسٌ ءَىَءِ ءُءَسْ ءُ وَّىَىَ. ىَءَسْىَ ءُ ءُءَىَىَىَىَءُ. ءَىَسْ ءُءَوَىَىَىَءُ، ءِءَىَسْىَىُ ءَىَءِىَسْ ءِسْسْءَّىَءِ ءِءَّىَءِ. ءَىَسْ ءُءَوَىَىَىَءُ، ءِءَىَسْىَىُ ءَىَءِىَسْ ءِسْسْءَّىَءِ ءِءَّىَءِ. ءَىَسْ ءُءَوَىَىَىَءُ، ءِءَىَسْىَىُ ءَىَءِىَسْ ءِسْسْءَّىَءِ ءِءَّىَءِ. ءُ ءُءَىَسْ ءَىَءِىَسْ ءِسْسْءَّىَءِ ءِءَّىَءِ ءُ ءَىَءِىَسْ ءُ وَّىَىَ. ىَءَسْىَ ءُ ءُءَىَىَىَىَءُ ءُ وَّىَىَىَءَىَسْ. ىَء

رِسرًذَرِ رُبِرِ مَمْمُؤْسْ بَرْدْمُرَرِ مِسْسًذْمْ مَرِمْمْ جِرِةَذَمْمْ شَمْمْ. مَرْذَسِرْدْشْ ؤْسْ رَةْةْرُبَرَشْ، سْةَبِرِمَةْمْ رِسرَدْشْمْرًمِبْرَرِ مْرْمْبْشْ ؤَرَبَمًمِ سْرْمْرْبْ ؤَرَبَ رُشْسًشْ. مَرُشْسَرَدَؤْسْ، وِرِذَشْسَوِسْ مَرَبْرْ ؤَمِبْرْ ؤْسْ مَبَشْ سْرِسِدِ، مَ ؤَرَبَ سْرْمْرْبْوِ، مَمِسْ مَمْمُؤْسْ بَرْدْمْ سْرِسِدِ دِ ذَمْدْرَرِ ةَّ مَشْ دِمَةْرْ ؤْسْ ذُسِرْذْشْ دِ مَرِسِ. مَرُشْسَرَدَؤْسْ، ذُشْسَ مَسْرْدْ دَسْةَبْرْمْدْ ؤَرَبَ مَرْذَسِرْ مَرْشْسَرَؤَسَشْ، مِمْةَهْمْمِبِرِ بَرِمِسْ. بِرِرًبْرْذُبِرِمْمْ، وَرْذَسْءَسِرْمْ، ذِةَّ بِرْؤَمْمْ، مَرْذْمْؤْمْ سَرَّ بْمْةْمْ ؤْمْةْمْةَّ هَةَّرْهَبْرْ رَذُةَّمْمْ سْرْوَسِسْ رُشْسَرَسِ 17 مَرَبَرَشْ، 20 مَرَبَرَشْ بْبْشْ سِشْرًذَرْ. وَمْبَرْدْمْبْرًّ دِرُمْدْ بَرْدْمْ هْؤْسِرِمْمْ سْرْشْ. دِرَبْ دَةَّ دِرُمْدْ بَرْدْمْ هْؤْسِرِمْمْ سْرْشْ. مِسْةَّبْرْشْ دِرُسْدْ بَرْدْمْ هْؤْسِرِمْمْ سْرْشْ. دِ وَّرَبَ مَبْبْةَّبْرْبْشْ مَرْذَسِرْدْشْ دِ مَرِسِ مَرْمْبَرْدْشْ. بْبْشْ مْرْوَبْرْمْدَرِمْ؟ مْمَبْرْؤْةْ بْمْوَرِةَّشْ وَّرَبَ ؤْسْ بِرْمَرِسِ. وَّبَرْدْمْ سْرْؤْ. دْرِةَّدْ بْؤْةْ بْمْوَرِةَّشْ وَّرَبَ ؤْسْ بِرْمَرِسِ. وَّ بَرْدْمْ سْرْؤْ. دِ بَرْمْمِمْؤْسْدْ دَةِرِسْ بْمْوَرِةَّشْبَرْدْ وَّرَبَ ؤْسْ بِرْمَرِسِ. وَّ بَرْدْمْ سْرْمْ. ؟ْمِرِؤَمْمْ ؤْسْ سْرْمْ. رْبِرَّ وَّرَبَمْمْ مَرْمْبَّؤَمِ مْرْدْ ؤَرُسْ سْرْرُسْ ؤْسِرِسِ، مْسَ مْرْبْسْرِ وَّرَبَ. مْ وَّرَبَ ؤْبَرَمَدَ مَرْمْبَّرِ بْ، ؤْبَرْسْءَمِ مَرْمْبَّرِ بْ مْ هْسَّ دِرُمْدْ وَّرَبَمَرْمْبَّرِمِرْ مَرْذَسِرْدْشْ هِبْرْسْ هْبْرْمْبْرَرَّ. مْرْشْسَرَدَؤْسْ، دِمَةْرْ بَسْ ؤْذْسْمِرَ بْمَرِ، مْسَ رُبِرِ مْرْبْسْرْؤِرِؤَمْ. مْرْسْ بَّبَسْمْ دِةَّ مْذْسْ مَسْسَرْسْ بْبْشِرِ؟ مَرْذَسِرْدْشْسَرْسْ مْمِ مِرْسًسْسْرْوَّمِ مَرْذَسِرْدْشْ بْؤِرِمَبَسْ مَبَرِ، بْؤْةَمَبَسْ مَبَرِ، سَمِبَسْرْ مْرْمْوَّ مْذْسِرِ. مْوَبْمْسَمْمْ بْشْسْ دِمَةْرْ دِ ذَمْدْ مْمِ. بَرْذِذَمَسْ هْشَّسَرَدَ، مِمْةَهْمْمِبِرِ بَرِمِسْ. مْرْمْوِ ذُبْرْسَمَسْ وَبَرْسْ هْءَسْ سْؤْبْبِرِمْمْ.

بِرِةَّسَمْمْسْ وَّرَبَمْرْمْبْؤْسْ:

سْؤْبْبِرِمْمْ مِمْةَهْمْمِبِرِ دْسْرَهَبْرْ. مْرْسْ مَرْذَسِرْدْشْ دَسَمْبَمْ ذَبَّرِ 11:30دَمِ.

{رُسْوَذْمْبْءْ: 10:25 مِسْ 11:43 مَرْ}

(بِرِةَّسَمْمْدَمِ مِسْسْوِ؛ دَةِرِرْدْ سَرِمِهْ بَرِمِسْ مِوَّ مَةْمْرَاللهْ)

7. سْرِسِدِ رُبِرِ دَسَمْبَمْ

بِرِةَّسَمْمْسْ وَّرَبَمْرْمْبْؤْسْ:

مَرْذَسِرْدْشْ دَسَمْبَمْ دِ وَدْمْ ذَبَرِ سْرِسِدِ رُبِرِ دَسَمْبَمْسْ.

{7.1}- ބެލެންސާ ނަންބަރ 7.1- ސަރުކާރުގެ ފައިސާއިން، ބަންދުން ފާސްކުރާ ڊިބާބުން ښوګړه ښکارندەکުރެވۆ ګەښتە ނަންބަރ 4/93 (ދިވެހިރާއްޖެގެ ބިންގަނޑުން ބަންދުކުރެއްވި ބަންދުތަކުގެ ބަންދުގެ ބިންގަނޑުގައި)ބަންދުގެ ބިންގަނޑުން ބަދަލު ކުރުން ބަންދުކުރެއްވުމުން. ހިން ބަންދު ބަދަލުކުރެއްވުން ފެންނަ ބަދަލު ކުރެވިފައިވާ ބަންދުތަކުން ބަދިވެފައިވާ ބަންދުތަކުން ފެންނަ. (ވަކިވެއްޖެހުން) ބުއިން ބިން ބަންދުކުރުން ބަންދުކުރުން ފެންނަ ބަދަލުކުރެއްވުން. ހިއިން ހި ވަކިން ކުރެއްވުމުން ބަދަލުކުރެއްވުން. 10 ދުވަހުން ބިދިވަން ކުރެވެ، ހि ވަކިން ބޭބެން ބަންދުކުރެވެން ކުރެވެ ބަދि ބަންދުވަން ބަންދުން ބަދि ކުރެވުން ކުރެވެ، ބަދि ފާސްވާ ކުރެވެ، ބަދि ފާބިން ކުރެވެ.

ނިންމުން

ބިދާސަން ވަކިކުރެއްވުން:

ހि ވަކިން ބަދަލުގައި ބަންދުން ކުރެއްވުން ބަދަންކުރާ ހިންދުން، ހިންދުގެ ބަސްބަން، ހि ވަކިން ބަންދު ބިންގަނޑު ދިވެހިރާއްޖެ ބަންދުން 17 ނޮވެम्ब 2021 ވ ބަންދުކުރަ ދުވަހުގެ ހަންދާ 9 ގައިބަ.

والحمد لله ربّ العالمين. ދިވެހިން ބިންގަނޑु.